

**Схема за оценяване на теста, 12 клас, Републиканска олимпиада
по Български език и литература, 2022 година**

№ П /п	Тестови задачи	Предполагаеми отговори	Схема на оценяването
1.	Отговорете с ДА или НЕ, като заградите съответното кръгче. Според текста:	А. Да Г. Не Б. Не Д. Не В. Да	L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всеки един правилен отговор.
2.	Тълкувайте значението на дадените изрази от текста с едно изречение или синонимен израз:	А. изказва се съдържано, без излишества; Б. изказва се пряко, директно, без заобиколки, без старание да е деликатен; В. гледат долу (като израз по послушание и почит); Г. ноци; Д. с усилия, с много труд стремеж да се постигне нещо.	L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всяко правилно тълкуване на израза. L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всяко добро формулиране на смисъла. L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всяко едно изречение/израз написано без грешки.
3.	Загради буквата на верния отговор. Към кой тип се отнася текстът?	Г. повествование	L/0/1 1 точка за верен отговор.
4.	Формулирайте с едно изречение и запишете основната мисъл на текста.	Хан Кубрат е сигурен, че Българинът трябва да се учи да познава и другия път към чуждия народ: не само войната, но и договоят. варианти	L/0/1 1 точка за вярно формулирана основната мисъл. L/0/1 1 точка за добре свързано и логично изградено изречение. L/0/1 1 точка за оригинална формулировка.
5.	Озаглавете текста, като назовете темата му.	Решението на хана Мъдростта на хана варианти	L/0/1/2 2 точки, ако заглавието отразява темата на текста. 1 точка, ако текстът е озаглавен по предмета или действащите лица: (<i>Хан Кубрат</i>).
6.	Открийте в текста и запишете по 1 пример на метафора, сравнение, епитет.	Метафори: <i>хладно замисления му поглед (и др.) тежки стъпки, остротата на речта. <u>Забили поглед в под.</u></i> Сравнение: <i>като женска коса</i> Епитет: <i>тежки стъпки</i> варианти	L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки верен пример на троп.

7.	<p>Съставете и запишете 3 изречения, като употребите думата „СТУДЕН” в различни значения.</p>	<p>В изреченията да е употребена думата „СТУДЕН” в различните ѝ значения Например: Който е с ниска температура; хладен, леден, мразовит. Студена храна. Студени ръце. 2. Прен. Безчувствен, безстрастен, апатичен. Студена жена. 3. Прен. Строг, суров, неприветлив. Студен поглед. Студени очи. 4. Който се осъществява, без да се загарява. Студено гладене. 5. Прен. За цвят – който не е ярък, искрящ, топъл. Картина със студени цветове. <i>Варианти</i></p>	<p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко едно значение. L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко добре формулирано и правилно построено изречение (при условие, че представлява отделно значение на думата). L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко изречение без правописни и пунктуационни грешки.</p>
8.	<p>Резюмирайте с 2 - 3 изречения защо хан Кубрат настоява Аспарух да се учи на писмо.</p>		<p>L/0/1 1 точка за умение да обобщава. L/0/1 1 точка за добре свързан и логично построен текст. L/0/1 1 точка за добре формулирани мисли. L/0/1 1 точка за правопис без грешки. L/0/1 1 точка за пунктуация без грешки.</p>
9.	<p>Коментирай с 2-3 изречения смисъла на изречението от текста «Всеки от тях се домогва към нещо, та не може тези много домогвания да не се сблъскат, ако не ги съчетаем разумно».</p>		<p>L/0/1 1 точка за адекватен коментар на смисъла. L/0/1 1 точка за добре формулиран отговор. L/0/1 1 точка за добре свързан и логично структуриран микротекст. L/0/1 1 точка, ако няма граматични, правописни и пунктуационни грешки.</p>

10.	<p>Характеризирайте с 3–5 изречения Хан Кубрат, като назовете и аргументирате 3 негови черти, проявени в текста.</p>	<p>Грижовен баща Мъдър държавник Силен, енергичен Властен</p> <p>(варианти)</p>	<p>L/0/2/3/4 4 точки за пълна и точна характеристика, назовават се и се аргументират не по-малко от 3 черти. 3 точки, ако назовават се не по-малко от 3 черти, но не се аргументират/ или се назовават и се аргументират по-малко от 3 черти. 2 точки, ако не е анализ, а само преразказ по текста, то ест не се формулират характерните черти. L/0/1 1 точка за добре изграден текст. L/0/1 1 точка за добре свързан текст. L/0/1 1 точка, ако няма граматични, правописни и пунктуационни грешки.</p>
11.	<p>Запишете следните съществителни: <i>оръжейник, огнище, мъж, народ, син</i> А. в множествено число Б. в съчетание с числителното 2 (като го запишете с букви)</p>	<p>А. оръжейници, огнища, мъже, народи, синове.</p> <p>Б. двама оръжейници, две огнища, двама мъже, два народа, двама синове.</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всяка вярна форма. L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всяка вярна форма.</p>
12.	<p>Трансформирайте и запишете дадения откъс в сегашно време:</p>	<p>Ханът сяда до огъня, приканва (кани) ни да седнем и ние, и продължава да говори. Аспарух не смее да се противи, волята на всесветлия е закон.</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всеки вярно трансформиран глагол.</p>
13.	<p>Заградете верния отговор: В това изречение са употребени следните глаголни времена:</p>	<p>б. минало предварително, минало несвършено</p>	<p>L/0/1/2 2 точки, ако е избран отговор б. 1 точка, ако е избран отговор в или г.</p>
14.	<p>Препишете изречението, като поправите правописните и пунктуационните грешки.</p>	<p>С подкрепата на княз Борис учениците на Кири<u>л</u> и Методий въ<u>з</u>кресяват тяхното дело. През 893 година славянската писме<u>н</u>ост е обявена за</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за всяка вярно поправена правописна и</p>

		държавна и църковна. При Симеон Велики страната изживява културен разцвет. Тя става средище на новата славянска цивилизация.	пунктуационна грешка.
15.	Трансформирайте и запишете фрагмента без да използваш пряка реч:	<p>А ханът се обърна към Велизарий с обещание, че колкото по-бързо той научи Аспарух на писмо, толкова по-богата награда ще получи, но при едно условие: да не говори нищо за християнския бог, за да не ги накаже Тангра.</p> <p><i>варианти</i></p>	<p>L/0/1 1 точка за логично и добре свързан текст с подходящи думи за свързване. L/0/1 1 точка за добре и пълно предадено съдържание на откъса в непряка реч. L/0/1 1 точка за правилно трансформиранияте глаголни форми. L/0/1 1 точка за правилна употреба на местоимения. L/0/1 1 точка за отсъствие на правописни и граматични грешки. L/0/1 1 точка за отсъствие на пунктуационни грешки.</p>
16.	Прочете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите:	сложно смесено изречение; 4 прости изречения	<p>L/0/1 1 точка за верен отговор. L/0/1 1 точка за верен отговор.</p>
17.	Назовете и запишете 3 творби, посветени на историята на българите, като посочите и авторите на тези произведения.	<p>Паисий Хилендарски „История славяно-българска“ Иван Вазов „Под игото“, „Немили-недраги“ Димитър Талев „Железният светилник“ Антон Дончев „Време разделно“ (варианти)</p>	<p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко вярно назовано заглавие на творбата. L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки вярно назован автор на творбата.</p>
18.	Свържете със стрелки съответствията.	<p>Хан Аспарух - Основателят Хан Тервел - Спасителят на Европа Хан Крум - Законодателят Хан Омуртаг - Строителят</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за всяко едно вярно съответствие.</p>

		Хан Борис - Покръстителят Цар Симеон - Просветителят	
19.	<p>Коментирайте с 2-5 изречения дали е прав Кубрат, че забранява на Велизарий да разказва на сина си Аспарух за християнския бог. Аргументирай мнението си.</p>		<p>L/0/1 1 точка за четливо формулирана лична оценка. L/0/1 1 точка за аргументирано мнение. L/0/1 1 точка за добре свързан и логично структуриран микротекст. L/0/1 1 точка за добре формулиран отговор. L/0/1 1 точка, ако няма граматични, правописни и пунктуационни грешки.</p>
20.	<p>Съставете текст разсъждение (10-15 изречения), в който да изразите аргументирано (3 аргумента) мнението си относно това <i>Що значи за тебе лично „пътят към другия народ” и какви са за тебе най-важните и предпочитани пътища.</i></p>		<p>L/0/1/2 2 точки, ако личната оценка структурира целия текст (формулира се като теза или пък като логичен извод). 1 точка, ако е проявена своя оценка или отношение, но е само като декларация. L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки един аргумент. L/0/1 1 точка за уменията да аргументира. L/0/1 1 точка за добре свързан текст. L/0/1 1 точка за логично изграден текст разсъждение. L/0/1 1 точка, ако правописните грешки не са повече от 1. L/0/1</p>

			<p>1 точка, ако няма граматични грешки. L/0/1</p> <p>1 точка, ако пунктуационните грешки не са повече от 1. L/0/1</p> <p>1 точка за оригинален творчески отговор.</p>
--	--	--	--